

ปีที่ 8 / ฉบับที่ 33 / มกราคม – กุมภาพันธ์ 2560

ยาวิพากษ์

จดหมายข่าวศูนย์ข้อมูลเฝ้าระวังระบบยา

แผนงานศูนย์วิชาการเฝ้าระวังและพัฒนาระบบยา (กพย.) คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกณฑ์จริยธรรม การส่งเสริมการขายยา การส่งเสริมจริยธรรมการสั่งจ่าย และธรรมาภิบาลในระบบยา

สารบัญ

ผู้จัดการกพย. แฉลง	2
เกณฑ์จริยธรรมการส่งเสริม การขายยา การส่งเสริมจริยธรรม การสั่งจ่ายและธรรมาภิบาล ในระบบยา	3
ประกาศคณะกรรมการพัฒนา ระบบยาแห่งชาติ เรื่อง เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริม การขายยาของประเทศไทย พ.ศ. 2559	8
ท้ายประกาศคณะกรรมการพัฒนา ระบบยาแห่งชาติ เรื่อง เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริม การขายยาของประเทศไทย พ.ศ. 2559	9

พบข้อมูลแผนงานศูนย์วิชาการ
เฝ้าระวังและพัฒนาระบบยา
(กพย.) ได้ที่

www.thaidrugwatch.org

www.thaidrugwatch.org/blog

www.youtube.com/thaidrugwatch

www.facebook.com/thaidrugwatch

twitter.com/thaidrugwatch

พ.ศ.2531 สมัชชาอนามัยโลกได้รับรองเกณฑ์จริยธรรมการส่งเสริมการขายยา และตีพิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา องค์กรต่างๆในหลายประเทศก็ได้ใช้เกณฑ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการรณรงค์เพื่อการใช้ยาอย่างสมเหตุผล

กลุ่มศึกษาปัญหา ยา (กศย.) ก็เป็นองค์กรหนึ่งที่ได้นำมาขยายผลในประเทศไทย และขยายการทำงานในภูมิภาคด้วย ซึ่ง กพย. และ กศย. สนับสนุนการแปลเกณฑ์ดังกล่าวจากภาษาอังกฤษมาเป็นภาษาไทย และจัดพิมพ์ออกเผยแพร่ตั้งแต่ พ.ศ. 2537 เป็นต้นมา และมีการจัดพิมพ์เพิ่มอีกจำนวนหลายครั้งแล้ว

หลังจากนั้นได้มีความพยายามพัฒนาร่างเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาที่เป็นของประเทศไทยเอง แต่ก็ไม่สามารถนำไปสู่การรับรองหรือขยายผลได้

พ.ศ. 2552 ในการประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 2 ที่ประชุมฯ มีมติรับรองร่างข้อเสนอยุทธศาสตร์ยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม และนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อร่างยุทธศาสตร์ดังกล่าวในเวลาต่อมา (20 มกราคม 2553)

หลังจากนั้น กพย.และภาคี ได้ขยายการทำงานตามมติ มีการประชุมทำความเข้าใจร่วมกันต่อเกณฑ์ดังกล่าว ในขณะที่คณะกรรมการส่งเสริมการใช้ยาสมเหตุผล ก็ได้ตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาเกณฑ์ฉบับประเทศไทย มีการประชุมคณะทำงานและการประชุมปฏิบัติการในระหว่างผู้เกี่ยวข้องต่างๆหลายครั้ง โดยการสนับสนุนของกพย.

จนเมื่อปี พ.ศ. 2558 คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติได้ออกประกาศเรื่องเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย พ.ศ. 2558 เมื่อ 13 มกราคม 2558 ซึ่งต่อมาได้มีการปรับปรุงอีกครั้ง และได้ออกประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่องเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย พ.ศ. 2559 เพื่อให้มีการถือปฏิบัติต่อไป

นับว่าเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย มีประวัติความเป็นมายาวนานกว่าจะได้รับการเผยแพร่ให้กว้างขวาง ให้เป็นที่รู้จักและมีการนำไปประยุกต์ใช้อย่างจริงจัง ทั้งนี้ กพย.จะได้ติดตามการนำไปใช้ ติดตามสนับสนุนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การนำไปใช้ซึ่งกันและกันระหว่างหน่วยงาน และถอดบทเรียนกรณีศึกษาเพื่อเผยแพร่ต่อไป

ยาวิพากษ์ จัดหมายข่าวศูนย์ข้อมูลฟ้าระวีระบบยา

วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารระหว่างแผนงานศูนย์วิชาการฟ้าระวีและพัฒนาระบบยา (กพย.) กลุ่มศึกษาปัญหา ยา (กศย.) และเครือข่ายวิชาชีพ วิชาการและเครือข่ายประชาชน ศูนย์วิชาการฟ้าระวีและพัฒนาระบบยา (กพย.) ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและองค์การอนามัยโลก

ที่ปรึกษา - พศ.ดร.ญ.นิดา เกียรติยิ่งอังศุลี (กพย.) / พศ.ดร.ญ.สุนทร น.ชัยสันทุภะนิก (กศย.)

บรรณาธิการ ประจำฉบับ - สุนทร น. ชัยสันทุภะนิก

กองบรรณาธิการ - นิยดา เกียรติยิ่งอังศุลี / สรชัย จำเริญดำรงการ / ไพโรธ ภาณุคุณะ

ประสานงาน - เขมิกา โธเนะไพโรธ

ออกแบบรูปเล่ม - วาลปัทม์ ศรีมงคล

ติดต่อ แผนงานศูนย์วิชาการฟ้าระวีและพัฒนาระบบยา (กพย.) คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์ 02-218-8452

โทรสาร 02-254-5191 อีเมล spr.chula@gmail.com เว็บไซต์: www.thaidrugwatch.org บล็อก: www.thaidrugwatch.org/blog ยูทูบ: www.youtube.com/thaidrugwatch

เฟซบุ๊ก: www.facebook.com/thaidrugwatch ทวิตเตอร์: twitter.com/thaidrugwatch

เกณฑ์จริยธรรมการส่งเสริมการขายยา การส่งเสริมจริยธรรมการสั่งใช้ยา และธรรมาภิบาลในระบบยา

นับตั้งแต่มีนโยบายออกมามาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาก็เป็นที่ยอมรับเพิ่มมากขึ้น เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จของนโยบายนี้ พบว่ามาจากหลายปัจจัย แต่ส่วนสำคัญที่สุดนั้นมาจากการดำเนินงานที่เน้นการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งต่อเนื่อง อย่างน้อย 7 เหตุการณ์ โดยเหตุการณ์ที่ถือได้ว่าเป็นพัฒนาการที่โดดเด่น ได้แก่ เหตุการณ์ที่ 6 และ 7 ซึ่งเป็นพัฒนาการล่าสุด เหตุการณ์ทั้ง 7 มีดังนี้

ครั้งที่ 1

การยอมรับร่วมกันว่าจริยธรรมการส่งเสริมการขายยาเป็นปัญหาระดับชาติ

การยอมรับว่าเป็นปัญหาเกิดขึ้นในที่ประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 เป็นต้นมา จึงทำให้เกิดการพัฒนาเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาที่เป็นเกณฑ์กลางของประเทศ และในที่สุด คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติได้รับรองและประกาศใช้ “เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย พ.ศ. 2557” อย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2558

ครั้งที่ 2

กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานแรกที่ได้นำเกณฑ์จริยธรรมดังกล่าว

มาประยุกต์ใช้ โดยออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยาของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2557 ซึ่งมีผลบังคับทุกหน่วยงานในสังกัดให้จัดทำแนวปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมฯ และประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรในที่เปิดเผย นับตั้งแต่เดือนมกราคม 2558 เป็นต้นไป

ครั้งที่ 3

การร่วมกันลงนามของทุกภาคส่วนใน “บันทึกข้อตกลงเรื่องการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในระบบยาตามเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย” ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นในการนำเกณฑ์จริยธรรมฯ ไปสู่การปฏิบัติในวงกว้างอย่างมีส่วนร่วม ในวันที่ 25 มีนาคม 2558 โดยหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ได้แก่ สภาวิชาชีพ หน่วยงานและเครือข่ายสถานพยาบาล หน่วยงานและเครือข่ายภาคการศึกษา สมาคมผู้ประกอบการด้านยา องค์กรรับรองและกำกับดูแล รวม 24 หน่วยงาน

ครั้งที่ 4

การกำหนดให้การส่งเสริมจริยธรรมในการสั่งใช้ยาและธรรมาภิบาลในระบบยาเป็นหนึ่งในกฎเกณฑ์ดอกตามแนวทางในการส่งเสริมให้เกิดการใช้ยาอย่างสมเหตุผล ตามที่คณะอนุกรรมการพัฒนาโครงการส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผล (RDU hospital) ริเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2556 โดยโครงการนี้ ได้พัฒนาแนวทางการทำงานให้เป็นต้นแบบรวมทั้งหมด 6 แนวทางหรือกฎเกณฑ์ที่เรียกว่า PLEASE และกำหนดให้การส่งเสริมจริยธรรมในการสั่งใช้ยาและธรรมาภิบาลในระบบยาเป็นหนึ่งในหกแนวทางในการส่งเสริมให้เกิดการใช้ยาอย่างสมเหตุผล

ครั้งที่ 5

การกำหนดให้มีการประชุมเพื่อติดตามความก้าวหน้าเรื่องการนำเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทยไปสู่การปฏิบัติทุก 6 เดือน – 1 ปี โดยได้เริ่มมีการประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2559 ซึ่งทำให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ได้แก่ สภาวิชาชีพ หน่วยงานและเครือข่ายสถานพยาบาล หน่วยงานและเครือข่ายภาคการศึกษา สมาคมผู้ประกอบการด้านยา องค์กรรับรองและกำกับดูแล ได้มีโอกาสติดตามและรับรู้พัฒนาการของการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการของหน่วยงานต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

เมื่อพิจารณามาถึงตรงนี้จะเห็นได้ว่าปัจจัยของความสำเร็จมาจากการมีหลักการที่ถูกต้อง และการเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายได้มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์ รวมถึงการนำเกณฑ์จริยธรรมฯ เข้าไปปรับเป็นรากฐานวิธีคิดหนึ่งของงานประจำของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

ครั้งที่ 6

การเกิดยุทธศาสตร์ชาติและกฎหมายใหม่ๆ ที่สนับสนุนการสร้างธรรมาภิบาลในระบบยา ยุทธศาสตร์ชาติที่ว่านี้ หมายถึงยุทธศาสตร์ที่ 6 ที่มีกรอบแนวทางมุ่งป้องกันการ

การทุจริตและประพฤติมิชอบ เสริมสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทย โดยเน้นว่า การบริหารงานราชการจะต้องโปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยยุทธศาสตร์ที่ว่าเป็น 1 ใน 4 ยุทธศาสตร์สำคัญของการปฏิรูปกระทรวงสาธารณสุขด้วย ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่ต้องการปลูกฝังวิธีคิดใหม่ ให้ข้าราชการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันให้ได้อย่างชัดเจน และประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือด้านทุจริต

สำหรับกฎหมายใหม่ที่เกี่ยวข้องนั้น ความจริงแล้วเป็นกฎหมายที่มีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 แต่ยังไม่ถูกนำมาสื่อสารอย่างกว้างขวาง รวมทั้งการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายฉบับนี้เมื่อปี พ.ศ. 2558 ทำให้การดำเนินการเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนครอบคลุมเอาความผิดได้ทั้งผู้ให้และผู้รับ เช่นเดียวกับในเกณฑ์จริยธรรมฯ แต่ข้อที่เหนือกว่าอยู่ที่มีบทลงโทษชัดเจน

พระราชบัญญัติฉบับที่ว่านี้ คือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 100 103 และ 103/1 กำกับเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ทับซ้อน

ครั้งที่ 7

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ ปปช.สนับสนุนการนำเกณฑ์จริยธรรมไปปฏิบัติ โดยเฉพาะเมื่อครั้งที่มิข้อเสนอต่อแนวทางการแก้ปัญหา

เกี่ยวกับการใช้สิทธิรักษาพยาบาลในระบบสวัสดิการข้าราชการ คณะกรรมการ ปปช.ชุดนี้ได้นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาต่อคณะรัฐมนตรี โดยแนวทางหลักหนึ่งที่ได้เสนอ คือการสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการขายยา และในการประชุมของกระทรวงสาธารณสุขร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาข้อเสนอของคณะกรรมการปปช.แล้วเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2560 ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบกับข้อเสนอของคณะกรรมการปปช.

ปัญหาสำคัญของการนำเกณฑ์จริยธรรมไปปฏิบัติานั้น แต่เดิมเป็นเพราะความเชื่อที่ว่าจริยธรรมเป็นเรื่องส่วนบุคคล บังคับกันไม่ได้ เพราะไม่มีบทลงโทษที่ชัดเจน แต่ในปัจจุบัน การนำเกณฑ์จริยธรรมไปสู่การปฏิบัติมีความสอดคล้องกับกฎหมายของปปช.แล้ว อย่างไรก็ตาม การสนับสนุนเกณฑ์จริยธรรมในเชิงบวกยังเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งขึ้นกับว่าสภาวิชาชีพต่างๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะเห็นความสำคัญของเรื่องนี้หรือไม่ หากมีการประกาศรับรองเกณฑ์จริยธรรมฯ และนำมาผนวกรวมกับจรรยาบรรณวิชาชีพหรือจรรยาบรรณของหน่วยงานย่อมจะทำให้เกณฑ์จริยธรรมนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตาม ยังคงพบว่าสมาชิกในสภาวิชาชีพและผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐและสมาคมของภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง มีบางส่วนเท่านั้นที่รับทราบและเข้าใจเจตนารมณ์ของเกณฑ์จริยธรรมฯ จึงจำเป็นที่สภาวิชาชีพและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับยาและสุขภาพควรเร่งประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกรับทราบเพิ่มขึ้น เนื่องจากหน่วยงานต่างๆ ได้ร่วมลงนามรับรองที่จะนำเกณฑ์จริยธรรมไปสู่การปฏิบัติที่นานกว่าสองปีแล้ว ซึ่งทางคณะกรรมการส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลกำลังเตรียมการสำรวจการรับรู้และความเข้าใจต่อเกณฑ์จริยธรรมฯ ของสมาชิกของทั้ง 24 หน่วยงาน รวมถึงการวิจัยเพื่อติดตามและประเมินผลการนำเกณฑ์จริยธรรมฯ นี้ไปสู่การปฏิบัติในระยะยาวต่อไป

นอกจากนี้ การนำเกณฑ์จริยธรรมฯ ไปกำหนดเป็นเงื่อนไขต่างๆ ที่สำคัญ ก็จะช่วยให้มีการปฏิบัติตามเกณฑ์นี้แพร่หลายมากขึ้นด้วย เช่น การกำหนดเป็นเงื่อนไขเพื่อขอรับการประเมินเกณฑ์คุณภาพของโรงพยาบาล การกำหนดเป็นเงื่อนไขเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ หรือ ค่ารายหัวของโรงพยาบาลจากทั้ง 3 กองทุน หรือ อาจกำหนดเป็นเงื่อนไขการสั่งซื้อยาจากบริษัทที่ไม่มีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับจริยธรรมการส่งเสริมการขายยา

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ. นโยบายแห่งชาติด้านยา พ.ศ.2554 และยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบยาแห่งชาติ พ.ศ. 2555 – 2559. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย; 2554.
- คณะกรรมการส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล คู่มือการดำเนินงานโครงการโรงพยาบาลส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. 2558.
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหายาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2557". ลงวันที่ 30 ตุลาคม 2557.
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติเรื่อง "เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย พ.ศ. 2558". ลงวันที่ 13 มกราคม 2558.
- แพทยสภา.ข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2549. Available from https://www.tmc.or.th/service_law02_17.php.
- แผนงานพัฒนากลไกเฝ้าระวังระบบยา (กพย.). คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยา องค์การอนามัยโลก, 1988. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:บริษัท ดาต้า เปเปอร์แอนด์พริ้นท์ จำกัด; 2552.
- แผนงานพัฒนากลไกเฝ้าระวังระบบยา (กพย.). คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ยาวิพากษ์. จดหมายข่าวศูนย์เฝ้าระวังระบบยา. ขบวนการการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม. ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 มิถุนายน 2552.
- แผนงานพัฒนากลไกเฝ้าระวังระบบยา (กพย.). คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ยาวิพากษ์. จดหมายข่าวศูนย์เฝ้าระวังระบบยา. ร่วมสร้างมาตรฐานที่ดีในการส่งเสริมการขายยา. ปีที่ 6 ฉบับที่ 24 ธันวาคม 2557.
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านทุจริต กระทรวงสาธารณสุข (ศปท.). คู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน กรุงเทพฯ: คอมพ์-อาร์ต. กุมภาพันธ์ 2560.
- สำนักยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข. เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย พ.ศ.2557. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. กันยายน 2557.
- สมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ 2. ยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม : เพื่อลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ และสุขภาพของผู้ป่วย. 18 ธันวาคม 2552. ค้นจาก <http://www.samatcha.org/sites/default/files/document/0204-Res-2-4.pdf> เมื่อวันที่ 14 เมษายน 2559.

สุนทรี ท.ชัยสัมฤทธิ์โชค, นิธิมา สุ่มประดิษฐ์และ ณัฏฐา นิลพานิชย์. รายงานการสำรวจความคิดเห็นของผู้อำนวยความสะดวกและ หัวหน้าฝ่ายเภสัชกรรมในโรงพยาบาลรัฐและโรงพยาบาลเอกชนต่อการส่งเสริมการขายยาและมาตรการควบคุมการส่งเสริมการขายยาในโรงพยาบาล, 2554. สนับสนุนโดยแผนงานพัฒนากลไกเฝ้าระวังระบบยา คณะเภสัชศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศ.ดร.ดารารพริระวัฒน์และคณะ. รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษากฎหมายควบคุมการส่งเสริมการขายยาในต่างประเทศ, 2553. สัญญาเลขที่ 51-00-0845/52-8. สนับสนุนโดยแผนงานพัฒนากลไกเฝ้าระวังระบบยา คณะเภสัชศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารประกอบการประชุมร่วมระหว่างกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการคลัง กระทรวงกลาโหม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2560

Viboon Wattananamkul. GiftExchange and "SI" inPharmaceutical Representative andPhycisian Relationships. [the Degree of Doctor of Philosophy (Medical and Health Social Sciences)]. Bangkok. Mahidol University, 2006.

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ
เรื่อง เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๙

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบยุทธศาสตร์ยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม โดยมอบคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพัฒนาเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาให้เป็นเกณฑ์กลางของประเทศ ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนได้รับทราบและนำเกณฑ์จริยธรรมฯ ไปประยุกต์ใช้หรือขยายเพิ่มเติมคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๙ ได้มีมติเห็นชอบให้มีการปรับปรุงเกณฑ์จริยธรรมให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับบริบทของประเทศมากขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ (๑๐) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติจึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘

ข้อ ๒ ให้ใช้เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทยแนบท้ายประกาศฉบับนี้ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน นำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาลในระบบยาต่อไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙

พลเรือเอก

(ณรงค์ พิพัฒนาศัย)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ

ท้ายประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย พ.ศ. 2559

เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย

ความเป็นมา

ในการประชุมสมัชชาอนามัยโลก สมัยที่ 41 เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2531 ได้มีมติรับรอง “เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยา (Ethical criteria for medicinal drug promotion)” และเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกนำเกณฑ์จริยธรรมดังกล่าวไปปรับใช้ตามบริบทของประเทศ เพื่อให้มั่นใจได้ว่ากิจกรรมการส่งเสริมการขายยาในแต่ละประเทศ สนับสนุนการดูแลสุขภาพ ตามหลักการใช้อย่างสมเหตุสมผล รวมทั้ง กำกับติดตาม ประเมินผลตามความเหมาะสม เพื่อให้การนำไปปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเทศไทยโดยกระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้มีความพยายามในการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายเภสัชภัณฑ์ ตามแนวทางองค์การอนามัยโลก มาตั้งแต่ พ.ศ. 2537 อย่างไรก็ตาม ยังไม่ได้ประกาศใช้และนำไปสู่การปฏิบัติ

ในด้านภาคประชาชน กลุ่มศึกษาปัญหาฯ และมูลนิธิสาธารณสุขกับการพัฒนาได้นำ “เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาขององค์การอนามัยโลก” มาแปลเป็นภาษาไทยและพิมพ์เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2532, 2537, 2538 และ 2552 พร้อมกับเรียกร้องให้กระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาดำเนินการประกาศใช้เกณฑ์จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

สำหรับแพทยสภาได้จัดให้มีการเพิ่มหมวดว่าด้วยเรื่องการปฏิบัติตนในกรณีที่มีความสัมพันธ์กับผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพในข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม ปี พ.ศ. 2549 ส่วนสภาเภสัชกรรมมิได้กำหนดหมวดว่าด้วยจริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาไว้เป็นการเฉพาะ ในด้านภาคธุรกิจเอกชน สมาคมผู้วิจัยและผลิตเภสัชภัณฑ์ได้จัดทำเกณฑ์จริยธรรมและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งเสริมการขายยาสำหรับสมาชิกไว้ในปี พ.ศ. 2548 แล้วพัฒนามาจนถึงปัจจุบันเป็นฉบับที่ 9 พ.ศ. 2555

ในปี พ.ศ. 2552 สมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ 2 ได้พิจารณาสถานการณ์การส่งเสริมการขายยาที่เบี่ยงเบนไปจากหลักจริยธรรม ซึ่งส่งผลให้เกิดความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจและสุขภาพของผู้ป่วย รวมถึงความเชื่อถือที่สังคมมีต่อแพทย์ เภสัชกร และบุคลากรทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้อง จึงมีมติรับรองยุทธศาสตร์ยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม และคณะรัฐมนตรีก็ได้รับรองมติดังกล่าว เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 โดยมอบให้คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการจัดทำเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาตามแนวทางขององค์การอนามัยโลกให้เป็นเกณฑ์กลางของประเทศ ที่ทุกภาคส่วนนำมาใช้โดยสามารถประยุกต์ใช้หรือขยายเพิ่มเติมได้ รวมถึงให้มีการศึกษาระบบการนำเกณฑ์ดังกล่าวมาใช้้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้มีการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ จึงผนวกยุทธศาสตร์ดังกล่าวไว้ในยุทธศาสตร์ด้านการใช้อย่างสมเหตุผลของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบยาแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559 โดยมีคณะอนุกรรมการส่งเสริมการใช้อย่างสมเหตุผลภายใต้คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบ

ในปี พ.ศ.2553 คณะอนุกรรมการส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผลโดยคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การส่งเสริมจริยธรรมผู้สั่งใช้ยาและยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรมได้จัดทำ “เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย” และนำไปผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาควิชาชีพ ภาคการศึกษา และภาคอุตสาหกรรมมาหลายครั้ง ต่อมาในวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2555 คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบให้ใช้เกณฑ์จริยธรรมดังกล่าวเป็นเกณฑ์กลางที่ทุกภาคส่วนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

ในที่สุด คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติได้มีการประกาศใช้ “เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย” อย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2558

สำหรับการนำไปปฏิบัตินั้น กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานแรกที่ได้นำเกณฑ์จริยธรรมดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ โดยออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2557 ซึ่งมีผลบังคับทุกหน่วยงานในสังกัดให้จัดทำแนวปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมฯ และประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในที่เปิดเผย นับตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2558 เป็นต้นไป

ในวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2558 คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ คณะอนุกรรมการส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผล ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ได้แก่ สภาวิชาชีพ หน่วยงานและเครือข่ายสถานพยาบาล หน่วยงานและเครือข่ายภาคการศึกษา สมาคมผู้ประกอบการด้านยา องค์กรรับรองและกำกับดูแลรวม 24 หน่วยงาน ได้ลงนามใน “บันทึกข้อตกลงเรื่องการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในระบบยาตามเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย” ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นในการนำเกณฑ์จริยธรรมฯ ไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในวงกว้างอย่างมีส่วนร่วม และเพื่อให้เกณฑ์จริยธรรมมีความเหมาะสมมากขึ้นในการนำไปปฏิบัติของภาคส่วนต่างๆ ตามบริบทของประเทศไทย จึงได้เห็นชอบร่วมกันให้มีการแก้ไขรายละเอียดของเกณฑ์บางส่วนจนได้เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทยฉบับนี้ ซึ่งคณะกรรมการในการประชุมครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 7 มกราคม พ.ศ.2559 ได้มีมติเห็นชอบให้ออกประกาศเพื่อให้แต่ละภาคนำไปปฏิบัติต่อไป

ปรัชญาและหลักการของเกณฑ์จริยธรรมการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย

ปรัชญา

การพัฒนาเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย พ.ศ. 2559 มีเป้าประสงค์เพื่อสร้างเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผล และเพื่อให้มั่นใจได้ว่าการส่งเสริมการขายยาในประเทศเป็นไปเพื่อสนับสนุนการดูแลสุขภาพตามหลักธรรมาภิบาลระบบยา

การพัฒนาเกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้ มุ่งสร้างค่านิยมทางคุณธรรมและหลักจริยธรรมให้เกิดขึ้นในจิตสำนึกของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในระบบยา เป็นระบบที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ป่วยและประชาชนโดยรวมเป็นสำคัญ ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง ในการเสริมสร้างให้เกิดการปฏิบัติที่มีจริยธรรม ทั้งผู้ประกอบการด้านยา ผู้สั่งใช้ยา ภาคการศึกษา องค์กรวิชาชีพ องค์กรที่ดูแลการบังคับใช้กฎหมาย หน่วยบริการสุขภาพ องค์กรที่ดูแลระบบหลักประกันสุขภาพ ภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม สื่อมวลชน สื่อภาคประชาชน และประชาสังคม โดยการกำหนดเป็นนโยบายขององค์กร บรรทัดฐานการปฏิบัติ (code of conduct) แนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจน และการพัฒนาบทบาทผู้ให้และผู้รับให้มีปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสม ตามกรอบคุณธรรมและหลักจริยธรรมฉบับนี้ ตลอดจน การสร้างเครือข่ายกำกับ ติดตามการปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรม จนสามารถพัฒนาเป็นวัฒนธรรมองค์กรและบรรทัดฐานของสังคมให้เกิดธรรมาภิบาลในระบบยาที่ยั่งยืนต่อไป

หลักการและแนวทาง

ธรรมาภิบาลในระบบยาจะเกิดขึ้นได้ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในทุกกระบวนการในห่วงโซ่ของระบบยา จึงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกคนในการดำรงตนตามกรอบจริยธรรมบนพื้นฐานของความถูกต้องและข้อเท็จจริง โดยเฉพาะผู้บริหารหรือผู้นำในแต่ละองค์กรที่อยู่ในหรือเกี่ยวข้องกับทุกกระบวนการจะต้องยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรมและปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดในกรอบจริยธรรมนี้ รวมทั้งช่วยกันเผยแพร่หลักการในหมู่เพื่อนร่วมงาน และช่วยกันป้องกันและติดตามเฝ้าระวังการกระทำที่ผิดจริยธรรมในองค์กรของตน โดยมีแนวทางดังนี้

1. ผู้สั่งใช้ยา ผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจและผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการคัดเลือก จัดซื้อ จัดหาและใช้ยา โดยยึดประโยชน์ของผู้ป่วยและส่วนรวมเป็นสำคัญ ไม่พึงรับประโยชน์จากการส่งเสริมการขายยาอันนำมาซึ่งประโยชน์ส่วนตน และดำเนินการอย่างสอดคล้องกับกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ให้พึงแสดงความโปร่งใสต่อสาธารณะในกรณีที่มีความเกี่ยวข้องกับบริษัทยาด้วย

2. สถานพยาบาล สถานศึกษา สถานบริการเภสัชกรรม หรือหน่วยงาน พึงกำหนดแนวทางปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร และกำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามกรอบจริยธรรมและพึงจัดให้มีระบบรองรับในการรับการสนับสนุนใดๆ จากบริษัทยา โดยให้เป็นไปอย่างเปิดเผย โดยเฉพาะให้ทุกคนในองค์กรได้รับรู้ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

3. บริษัทยาพึงจัดกิจกรรมการส่งเสริมการขายยา ที่มุ่งประโยชน์ทางวิชาการ โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยให้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นกลาง เพื่อสนับสนุนให้เกิดความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพในการใช้ยา ไม่แนะนำหรือให้ข้อมูลในเชิงโฆษณาหรือส่งเสริมการขายยาเกินความจริง ทั้งทางตรงและทางอ้อม

4. ผู้แทนบริษัทฯ พึงเสนอข้อมูลความรู้เกี่ยวกับยาที่ทันสมัย ถูกต้อง ครบถ้วน ตามหลักฐานทางวิชาการ ที่เชื่อถือได้ ไม่ละเลยข้อมูลความปลอดภัย ผลกระทบหรือผลข้างเคียงจากการใช้ยา ทั้งดำรงตนตามหลักจริยธรรม มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และไม่พึงเสนอสิ่งจูงใจ ด้วยประโยชน์อื่นใด ซึ่งเป็นทรัพย์สินและบริการอันเป็น กิจส่วนตัว ให้แก่ผู้สั่งใช้ยา บุคคลในสถานพยาบาล หน่วยงาน หรือสถานศึกษา

เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย

เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทยจัดทำโดยความร่วมมือของทุกภาคส่วน เพื่อใช้เป็นเกณฑ์กลางของประเทศ เพื่อให้ทุกภาคส่วนนำไปปฏิบัติ โดยอาจประยุกต์ใช้หรือขยายเพิ่มเติม รวมทั้งจัดให้มีการกำกับ ติดตามและประเมินผล ตามความเหมาะสม เพื่อให้การนำไปปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เกณฑ์จริยธรรมฯ นี้ ประกอบด้วยเนื้อหา 7 หมวด ดังนี้

หมวด 1 คำนิยาม

หมวด 2 ผู้สั่งใช้ยา

หมวด 3 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ

หมวด 4 เภสัชกร

หมวด 5 บริษัทฯและผู้แทนบริษัทฯ

หมวด 6 สถานพยาบาล สถานบริการเภสัชกรรมหรือหน่วยงาน

หมวด 7 สถานศึกษา

หมวด 1 คำนิยาม

ยา หมายถึง ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ และวัตถุออกฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

การส่งเสริมการขายยา หมายถึง การให้ข้อมูล ข้อความ การชักชวน จูงใจ หรือการกระทำด้วยวิธีอื่นใด ที่มุ่งหมายให้มีการสั่งใช้ การสั่งซื้อ หรือการใช้ยา เพื่อประโยชน์ทางการค้า

การโฆษณา หมายถึง การกระทำไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความเกี่ยวกับยา เพื่อประโยชน์ทางการค้า

ข้อความ หมายถึง เรื่องราวหรือข้อเท็จจริง ไม่ว่าจะปรากฏในรูปแบบของตัวอักษร ตัวเลข ภาพ ภาพยนตร์ แสง เสียง เครื่องหมายหรือรูปแบบอื่นใด ที่สื่อความหมายได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการ หรือสื่อใด ๆ

ของขวัญ หมายถึง สิ่งของ หรือผลประโยชน์ที่บริษัทยอมมอบให้แก่บุคคล เพื่อประโยชน์ทางการค้า

ของบริจาค หมายถึง สิ่งของที่บริษัทยอมมอบให้แก่สถานพยาบาลหรือหน่วยงาน

ตัวอย่างยา หมายถึง ตัวอย่างยาที่แจกแก่บุคคลหรือหน่วยงานเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับรูปแบบและลักษณะของยา หรือเพื่อเพิ่มประสบการณ์การใช้ทางคลินิก

ผู้สั่งใช้ยา หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพหรือบุคลากรทางการแพทย์อื่นที่มีสิทธิหรือหน้าที่ในการสั่งใช้ยาได้ ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงผู้ประกอบการที่ใช้ยา กรณีที่เป็นยาสูตร

ผู้ประกอบวิชาชีพ หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ทันตกรรม เภสัชกรรม การสัตวแพทย์ การพยาบาล ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประเภทเวชกรรมไทย หรือผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาอื่นตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ผู้แทนบริษัท หมายถึง ตัวแทนของบริษัทที่มีหน้าที่เข้าพบผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อนำเสนอข้อมูลยา

บริษัท หมายถึง บริษัทหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการผลิต นำเข้าและจำหน่ายยา ทั้งในและต่างประเทศ

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจลงนามหรือมีอำนาจสั่งการในการคัดเลือก จัดหา จัดซื้อยาของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน

ผู้มีอำนาจ หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่คัดเลือก เสนอ จัดหา หรือดำเนินการสั่งซื้อยาในสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน

นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาระดับก่อนปริญญา ในสถานศึกษา

สถานศึกษา หมายถึง สถาบันการศึกษาระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย หรือสถาบันร่วมสอนในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

สถานพยาบาล หมายถึง สถานพยาบาลภาครัฐและภาคเอกชน ในทุกระดับ รวมทั้งสถานพยาบาลสัตว์

สถานบริการเภสัชกรรม หมายถึง สถานที่ซึ่งจัดไว้เพื่อให้บริการเภสัชกรรม โดยผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม เพื่อทำหน้าที่ให้บริการเภสัชกรรมตามกฎหมายยา

หน่วยงาน หมายถึง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงหรือโดยอ้อมกับการจัดซื้อยาของสถานพยาบาล

หมวด 2 ผู้สั่งใช้ยา

2.1 ผู้สั่งใช้ยาไม่พึงรับประโยชน์อันเป็นส่วนตัว ซึ่งทรัพย์สินจากผู้แทนบริษัทยาหรือบริษัทยาและปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับกฎระเบียบของสภาวิชาชีพหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทรัพย์สินดังกล่าว เช่น ของขวัญ ตัวอย่างยา เงิน สิ่งของ หรือประโยชน์อื่นใด รวมถึงการจัดอาหารและเครื่องดื่ม ที่บริษัทยาให้แก่ผู้สั่งใช้ยาเป็นส่วนตัว ที่ไม่ใช่ค่าตอบแทนวิทยากร

2.2 ผู้สั่งใช้ยาไม่พึงรับบริการอันเป็นกิจส่วนตัวใดๆ จากบริษัทยาและผู้แทนบริษัทยา

2.3 ผู้สั่งใช้ยาไม่พึงแสดงตนในการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายยาใดๆ ต่อสาธารณชนในเชิงธุรกิจ

2.4 ผู้สั่งใช้ยาสามารถแสดงความเห็นต่อสาธารณะโดยการพูด การเขียน หรือโดยวิธีการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับยาในทางวิชาการ โดยผู้สั่งใช้ยาพึงเปิดเผยว่าตนมีส่วนเกี่ยวข้องทางผลประโยชน์กับบริษัทยานั้นในสถานะใด

2.5 ผู้สั่งใช้ยาสามารถรับการสนับสนุนจากบริษัทยาเพื่อเดินทางไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน หรือบรรยาย ทั้งในและต่างประเทศ ที่ก่อประโยชน์ให้แก่สถานพยาบาลหรือหน่วยงาน โดยไม่มีเงื่อนไขข้อผูกมัดเพื่อส่งเสริมการขายยาหรือเวชภัณฑ์ใดๆ ทั้งสิ้น ทั้งนี้ พึงรับการสนับสนุนได้เฉพาะค่าเดินทาง ค่าลงทะเบียน ค่าตอบแทนวิทยากร ค่าอาหาร และค่าที่พัก สำหรับตนเองเท่านั้น และจำกัดเฉพาะช่วงเวลาของการดูงาน การประชุม หรือการบรรยายเท่านั้น และการรับสนับสนุนดังกล่าว พึงผ่านระบบการรับสิ่งสนับสนุนและการกำกับดูแลของสถานพยาบาลหรือหน่วยงานนั้นๆ

2.6 ผู้สั่งใช้ยาสามารถรับการสนับสนุนการวิจัย โดยผ่านระบบการรับสิ่งสนับสนุนและการกำกับดูแลของสถานพยาบาลหรือหน่วยงานนั้นๆ

2.7 ในการนำตัวอย่างยามาจ่ายให้กับผู้ป่วยและสัตว์ป่วย ผู้สั่งใช้ยาพึงคำนึงถึงประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยและสัตว์ป่วยเป็นสำคัญ ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขายยาหรือประโยชน์ส่วนตน โดยผ่านระบบกำกับดูแลการรับและการจ่ายตัวอย่างยาของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน ซึ่งควรเป็นระบบที่ตรวจสอบได้

2.8 ผู้สั่งใช้ยาพึงสั่งใช้ยาด้วยชื่อสามัญทางยา

หมวด 3 ผู้บริหารหรือ ผู้มีอำนาจ

3.1 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจไม่พึงรับประโยชน์อื่นใดที่เป็นทรัพย์สินและบริการจากบริษัทยาหรือผู้แทนบริษัทยา อันนำมาซึ่งประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น เพื่อแลกเปลี่ยนกับการตัดสินใจสั่งซื้อยานั้น ทรัพย์สินและบริการดังกล่าว เช่น ของขวัญ เงิน ตัวอย่างยา บริการอาหารและเครื่องดื่ม

3.2 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจไม่พึงอนุญาตให้มีการจัดกิจกรรมที่มุ่งให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนโดยเชื่อมโยงถึงชื่อทางการค้าของยาหรือการอื่นใดที่เป็นการโฆษณาแอบแฝง ภายในสถานพยาบาลหรือหน่วยงานนั้นๆ

3.3 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจพึงจัดให้มีระบบการคัดเลือกยา การจัดซื้อยา ระบบการคัดเลือกบริษัทผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายยา รวมทั้งระบบการตรวจสอบการจัดซื้อยา ที่โปร่งใส เป็นธรรม เพื่อให้ได้ยาที่มีคุณภาพสูง และเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจนั้น มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับบริษัทยา

3.4 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจพึงจัดระบบการรับสิ่งสนับสนุนจากบริษัทยาอย่างเปิดเผย โดยเป็นการรับที่ไม่มีการเจาะจงบุคคล รวมทั้งพึงจัดระบบในการกำกับดูแลให้เกิดประโยชน์แก่สถานพยาบาลหรือหน่วยงานอย่างแท้จริง

3.5 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจพึงกำหนดนโยบายหรือกฎระเบียบเพื่อควบคุมกิจกรรมการส่งเสริมการขายยาในสถานพยาบาลหรือหน่วยงานนั้น เช่น การกำหนดบริเวณหรือเวลาที่อนุญาตให้ผู้แทนบริษัทยาเข้ามาทำกิจกรรมได้

3.6 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจพึงกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการใช้ยาในสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน โดยเน้นการใช้ยาชื่อสามัญ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและความปลอดภัยของผู้ป่วยและสัตว์ป่วย

3.7 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจพึงกำหนดนโยบายการรับตัวอย่างยาและยินยอมให้ส่งใช้ตัวอย่างยาได้เฉพาะยาที่มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติไว้ในสถานพยาบาลหรือหน่วยงานนั้นๆ

หมวด 4 เภสัชกร

4.1 เภสัชกรในสถานพยาบาล สถานบริการเภสัชกรรม หรือหน่วยงาน ไม่พึงเผยแพร่เอกสาร แผ่นพับ แผ่นป้ายที่มีเนื้อหาเชิงโฆษณาอวดอ้าง หรือเป็นการส่งเสริมการขายยาแก่ผู้ป่วยและเจ้าของสัตว์ป่วย และประชาชน

4.2 ในการนำตัวอย่างยามาจ่ายให้กับผู้ป่วยและสัตว์ป่วยนั้น เภสัชกรในสถานพยาบาล สถานบริการเภสัชกรรม หรือหน่วยงานพึงคำนึงถึงประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยและสัตว์ป่วยเป็นสำคัญ ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขายยาหรือประโยชน์ส่วนตน และพึงจัดให้มีระบบกำกับดูแลการรับและการจ่ายตัวอย่างยาของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน ซึ่งควรเป็นระบบที่ตรวจสอบได้

4.3 เภสัชกรในสถานพยาบาล สถานบริการเภสัชกรรม หรือหน่วยงานพึงเสนอข้อมูลที่มีหลักฐานทางวิชาการที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจคัดเลือกยาของคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดหรือคณะกรรมการที่มีชื่อเรียกอื่น ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบคัดเลือกการยาของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน โดยไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขายยาของบริษัทใดบริษัทหนึ่งหรือเพื่อประโยชน์ส่วนตน

หมวด 5 บริษัทยาและ ผู้แทนบริษัทยา

ก. บริษัทยา

5.1 บริษัทยามีหน้าที่ต่อผู้แทนบริษัทยา ดังต่อไปนี้

5.1.1 บริษัทยาพึงร่วมรับผิดชอบกับผู้แทนบริษัทยาในความเสียหายที่ผู้แทนบริษัทยาได้ก่อขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ภายในขอบเขตแห่งอำนาจของผู้แทนบริษัทยา

5.1.2 บริษัทยาต้องฝึกอบรมผู้แทนบริษัทยา ให้มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลยาของตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นประจำสม่ำเสมอ และข้อมูลยานั้นจะต้องเป็นข้อมูลที่ทันสมัย ถูกต้อง ครบถ้วนหรือเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่

5.1.3 บริษัทยาต้องควบคุมจริยธรรมหรือความประพฤติของผู้แทนบริษัทยาให้มีความเหมาะสม

5.2 บริษัทยาพึงหรือไม่พึงปฏิบัติต่อผู้สั่งใช้ยา บุคลากรสาธารณสุขอื่นๆ นักศึกษา เจ้าหน้าที่รัฐ หรือผู้มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย ดังต่อไปนี้

5.2.1 พึงให้ข้อมูลที่เป็นกลางแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านสุขภาพ เพื่อสนับสนุนให้เกิดความปลอดภัยและประสิทธิผลจากการใช้ยา

5.2.2 ไม่พึงมีนโยบายส่งผู้แทนไปมีปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าเพื่อมุ่งในทางชักจูงให้สั่งซื้อ สั่งใช้หรือส่งจ่ายยาด้วยวัตถุประสงค์เพื่อให้ทรัพย์สินและบริการอันเป็นกิจส่วนตัว เช่น ของขวัญ เงิน บริการอาหารและเครื่องดื่ม

5.2.3 พึงจัดกิจกรรมการส่งเสริมการขายยาใดๆที่มุ่งเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และข้อมูลที่ต้องได้รับการประเมินว่าถูกต้อง ครบถ้วน มีหลักฐานอ้างอิงทางวิชาการที่น่าเชื่อถือ ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญ โดยไม่ละเลยข้อมูลผลกระทบหรือผลข้างเคียงจากการใช้ยา รวมทั้งไม่มีข้อผูกมัดหรือเงื่อนไขที่เชื่อมโยงให้ตัดสินใจสั่งซื้อหรือสั่งใช้ยานั้นๆ

5.2.4 พึงให้การสนับสนุนการจัดประชุมวิชาการหรือการจัดการศึกษาต่อเนื่องเฉพาะกิจกรรมที่มุ่งเพื่อให้ข้อมูลยาที่ถูกต้อง ครบถ้วน มีหลักฐานอ้างอิงทางวิชาการที่น่าเชื่อถือ ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญ และไม่ชักนำให้เกิดการใช้ยาตัวหนึ่งตัวใดของบริษัท หรือเกิดการใช้ยาที่ไม่สมเหตุผล

5.2.5 พึงให้ตัวอย่างยาแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพ ผ่านระบบกำกับดูแลการรับและการจ่ายตัวอย่างยาของสถานพยาบาล สถานบริการเภสัชกรรมหรือหน่วยงาน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสำคัญ

5.2.6 พึงให้การสนับสนุนการวิจัยที่ผ่านระบบการรับสิ่งสนับสนุนและการกำกับดูแลของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน

5.2.7 ในการนำผลการวิจัยทางคลินิกมาอ้างอิง บริษัทฯพึงให้ข้อมูลอย่างครบถ้วน โดยแสดงทั้งข้อดีและข้อเสีย รวมทั้งสถานะการสนับสนุนการวิจัยของบริษัทให้ชัดเจน

5.2.8 พึงรับรู้ฯ กิจกรรมใดๆ ไม่ว่าจะจัดโดยองค์กรหรือหน่วยงานใด หากมีบริษัทฯเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้น ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม ให้ถือว่าเป็นกิจกรรมในความรับผิดชอบของบริษัทด้วย

5.2.9 ไม่พึงจัดกิจกรรมที่ให้ข้อมูลหรือความรู้เกี่ยวกับยาแก่นักศึกษาที่เชื่อมโยงถึงชื่อการค้าหรือชื่อบริษัทฯ

5.3 บริษัทฯพึงหรือไม่พึงปฏิบัติต่อสาธารณะ ดังต่อไปนี้

5.3.1 ไม่พึงให้ข้อมูลหรือคำแนะนำแก่ผู้ป่วยและเจ้าของสัตว์ป่วยหรือสาธารณสุขในเชิงโฆษณาหรือส่งเสริมการขายยา ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

5.3.2 พึงจัดให้มีข้อมูลที่เพียงพอในการตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมการขายยา และสรุปค่าใช้จ่ายการส่งเสริมการขายยา พร้อมให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายตรวจสอบ

ข. ผู้แทนบริษัทฯ

5.4 ผู้แทนบริษัทฯไม่พึงเสนอสิ่งจูงใจ ด้วยประโยชน์อื่นใด ซึ่งเป็นทรัพย์สินและบริการอันเป็นกิจส่วนตัว เช่น ของขวัญ เงิน สิ่งของ การจัดอาหารและเครื่องดื่ม ให้แก่ผู้สั่งใช้ยาหรือบุคคลภายในสถานพยาบาล หน่วยงาน หรือสถานศึกษา

5.5 ผู้แทนบริษัทฯมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลที่ทันสมัย ถูกต้อง ครบถ้วน แก่ผู้สั่งใช้ยา รวมถึงมีหลักฐานอ้างอิงทางวิชาการที่น่าเชื่อถือ ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญ โดยไม่ละเลยข้อมูลความปลอดภัย ผลข้างเคียงหรือผลกระทบอื่นๆ จากการใช้ยาดัง

5.6 ผู้แทนบริษัทฯพึงได้รับการอบรมเกี่ยวกับจริยธรรมการให้ข้อมูลและการส่งเสริมการขายยา อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

5.7 ผู้แทนบริษัทฯพึงดำรงตนให้พร้อมรับการตรวจสอบในด้านจริยธรรม

5.8 ผู้แทนบริษัทฯไม่พึงเข้าพบนักศึกษา เพื่อการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายยา

หมวด 6
สถานพยาบาล
สถานบริการเภสัชกรรม
หรือหน่วยงาน

6.1 สถานพยาบาล สถานบริการเภสัชกรรมหรือหน่วยงาน พึงกำหนดแนวปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างเหมาะสมกับบุคลากรแต่ละประเภทดังนี้

6.1.1 การรับประโยชน์อันเป็นทรัพย์สิน เช่น เงิน สิ่งของ ของบริจาต หรือบริการจากบริษัทยาหรือผู้แทนบริษัทยา

6.1.2 การแสดงตนในการโฆษณาหรือส่งเสริมการขายใดๆต่อสาธารณชนในเชิงธุรกิจ และการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการของผู้สั่งใช้ยาต่อสาธารณะ

ในกรณีที่มีความสัมพันธ์กับบริษัทยา

6.1.3 การรับการสนับสนุนจากบริษัทยาไปประชุม สัมมนา อบรม ดุงานหรือบรรยายทั้งในและต่างประเทศ

6.1.4 การนำตัวอย่างยามาจ่ายให้กับผู้ป่วยและสัตว์ป่วย

6.1.5 การเผยแพร่เอกสาร แผ่นพับ แผ่นป้ายเพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่ผู้ป่วยและเจ้าของสัตว์ป่วย

6.1.6 การนำเสนอข้อมูลเพื่อการคัดเลือกยาของคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดหรือคณะกรรมการที่มีชื่อเรียกอื่น ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการคัดเลือกการยาของสถานพยาบาล สถานบริการเภสัชกรรม หรือหน่วยงาน

6.1.7 การจัดกิจกรรมในสถานพยาบาลหรือหน่วยงานที่ให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านสุขภาพที่เชื่อมโยงถึงชื่อการค้า หรือชื่อบริษัทยา เพื่อป้องกันการโฆษณาแอบแฝง

6.2 สถานพยาบาล สถานบริการเภสัชกรรม หรือหน่วยงาน พึงจัดระบบและดำเนินการติดตาม กำกับดูแล เพื่อให้บุคลากรแต่ละประเภทสามารถปฏิบัติตามแนวปฏิบัติในข้อ 6.1

6.3 กรณีที่สถานพยาบาล สถานบริการเภสัชกรรมหรือหน่วยงาน มีการจัดประชุมวิชาการ โดยได้รับการสนับสนุนงบดำเนินการ วิทยากร หรือข้อมูลวิชาการ จากบริษัทยา พึงเปิดเผยการสนับสนุนดังกล่าวให้ผู้เข้าร่วมประชุมรับทราบทุกครั้ง

6.4 สถานพยาบาล สถานบริการเภสัชกรรม หรือหน่วยงาน พึงจัดระบบการรับสนับสนุนจากบริษัทยาอย่างเปิดเผย โดยเป็นการรับที่ไม่มีภาระจูงใจบุคคล รวมทั้งพึงจัดระบบในการกำกับดูแลให้เกิดประโยชน์กับหน่วยงานอย่างแท้จริง

หมวด 7 สถานศึกษา

7.1 สถานศึกษาไม่พึงให้ผู้แทนบริษัทฯ เข้าพบนักศึกษา เพื่อการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายยา

7.2 สถานศึกษาไม่พึงให้มีการจัดกิจกรรมให้ข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับยาแก่นักศึกษาที่เชื่อมโยงถึงชื่อทางการค้าของยา หรือบริษัทฯ เพื่อป้องกันการโฆษณาแอบแฝง

7.3 สถานศึกษาไม่พึงให้นักศึกษารับเงิน สิ่งของ หรือการสนับสนุนอื่นๆ จากบริษัทฯ โดยตรง

7.4 สถานศึกษาพึงจัดระบบการรับสิ่งสนับสนุนและการกำกับดูแลการสนับสนุนการศึกษาและกิจกรรมทุกประเภทจากบริษัทฯ ให้มีความโปร่งใส เพื่อป้องกันการโฆษณาและส่งเสริมการขายยา

7.5 สถานศึกษาพึงควบคุมดูแลให้อาจารย์และบุคลากรของสถานศึกษานั้น ประพฤติตนเป็นแบบอย่างอันดีแก่นักศึกษา ทั้งในแง่จริยธรรมของผู้สั่งใช้ยา และความสัมพันธ์ที่เหมาะสมระหว่างผู้สั่งใช้ยากับบริษัทฯ หรือผู้แทนบริษัทฯ

7.6 สถานศึกษาพึงจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการให้ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการใช้ยาอย่างสมเหตุผล และการเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางยาที่เชื่อถือได้ โดยปราศจากการชี้นำทางธุรกิจ

7.7 สถานศึกษาพึงจัดหลักสูตรให้แก่นักศึกษาที่มุ่งเน้นจริยธรรมของผู้สั่งใช้ยา และความสัมพันธ์ที่เหมาะสมระหว่างผู้สั่งใช้ยากับบริษัทฯ หรือผู้แทนบริษัทฯ

7.8 สถานศึกษาพึงกำหนดนโยบายให้อาจารย์และบุคลากร เปิดเผยความเกี่ยวข้องกับบริษัทฯ เมื่อมีการแสดงความเห็นต่อสาธารณะ ไม่ว่าโดยการพูด การเขียน หรือวิธีการอื่นใดในทางวิชาการ

<http://www.fda.moph.go.th/sites/Drug/Pages/Main.aspx>

คอลัมน์แนะนำเว็บไซต์ประจำฉบับเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยา ขอแนะนำเว็บไซต์เกี่ยวกับข้อมูลเกณฑ์จริยธรรมฯ ล้วนๆ เริ่มด้วยเว็บไซต์ของสำนักงาน (Bureau of Drug Control) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข ถ้าคลิกเข้าไป

ในเมนูกฎหมาย ประกาศเกณฑ์จริยธรรมฯ จะอยู่ในหัวข้อประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ นอกจากนี้ ในเว็บนี้ยังมีส่วนของข้อมูลยาในเมนูการสืบค้นและสถิติ และข้อมูลเกี่ยวกับการกำกับดูแลก่อนสู่ตลาดที่ต้องกรอกรหัสเข้าด้วย

<http://drug.fda.moph.go.th:81/nlem.in.th/>

อีกเว็บหนึ่งที่น่าสนใจและสามารถใช้เป็นแหล่งข้อมูลอ้างอิงสำหรับบุคลากรทางการแพทย์ได้ก็คือ เว็บไซต์บัญชียาหลักแห่งชาติ NLEM (National List of Essential Medicines) ที่มีรายการยาตามบัญชียาหลักแห่งชาติที่สามารถดาวน์โหลดได้ รวมทั้งบัญชียาประเภทอื่นๆ ซึ่งอยู่ภายในเมนูคลังเอกสาร และบนหน้าแรกของเว็บฯ ยังมีคู่มือการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลตามบัญชียาหลักแห่งชาติอีกด้วย

<http://www.pharmacycouncil.org/index.php>

ส่วนเว็บไซต์สุดท้ายที่จะแนะนำในฉบับนี้คือ เว็บไซต์ของสภาเภสัชกรรม ที่ตั้งอยู่ในกระทรวงสาธารณสุข ที่นอกจากจะมีเว็บไซต์แล้ว สภาเภสัชกรรมยังมีเพจเฟซบุ๊ก @thaipharmaecouncil ที่เป็นแหล่งข้อมูลวิชาการให้กับเภสัชกรโดยตรง โดยในเว็บฯ จะมีทะเบียนข้อมูลผู้ประกอบการวิชาชีพเภสัชกรรม หรือ กรณีต้องการค้นหาข้อมูลของเภสัชกรท่านใด บนเว็บฯ มีช่องให้ค้นหาโดยใส่เลขที่ใบอนุญาต ชื่อ นามสกุล หรือเลขที่บัตรประชาชนให้ค้นหาได้ ในเว็บฯ ยังมีข้อมูลล่าสุดเกี่ยวกับการประชุมวิชาการ กิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพเภสัชกรรมอีกด้วย

“พันธนาการ” โดย ภก.ธีระพงษ์ ศรีศิลป์
 “Bondage” by Teerapong Srisilp

เมื่อการใช้ยาอย่างสมเหตุผล
 ที่เคยฝังตรึงอยู่ในสำนึกของคน
 ถูกคุกคามด้วยความเชื่อที่ไม่
 เหมาะสม ความงดงามในความ
 เหมาะสมนั้นจึงถูกฉุดรั้งลง
 อย่างน่าสะพรึงกลัว ทำอย่างไร
 จึงจะเข้มแข็ง และหยั่งยืนอยู่ได้
 โดยไม่หวาดหวั่นต่อสิ่งคุกคามนั้น

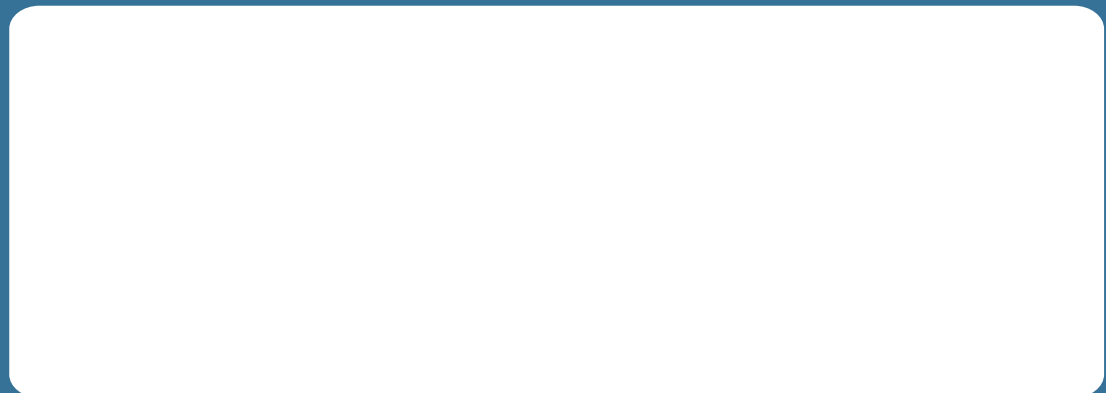
When the rational drugs use
 rooted in the people's minds was
 threatened by the misbelief, the
 beauty in the suitability is pulled
 down dreadfully. Therefore, how
 it can be strong and stand
 firmly without fear from the
 threats.

ยาวิพากษ์

จดหมายข่าวศูนย์ข้อมูลเฝ้าระวังระบบยา :

สื่อกลางข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวปัญหาการเฝ้าระวังและพัฒนาระบบยาของไทย

แผนงานศูนย์วิชาการเฝ้าระวังและพัฒนาระบบยา (กพย.)

คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท ปทุมวัน กทม. 10330 โทรศัพท์ 02-218-8452 โทรสาร 02-254-5191

อีเมล: spr.chula@gmail.com เว็บไซต์: www.thaidrugwatch.org บล็อก: www.thaidrugwatch.org/blog

ยูทูบ: www.youtube.com/thaidrugwatch เฟซบุ๊ก: www.facebook.com/thaidrugwatch ทวิตเตอร์: twitter.com/thaidrugwatch